

גינה כאבן שואבת לפרפרים

ד"ר רחלי שוורץ-צחור

כולנו עדים לנופי הטבע והחקלאות ההולכים ונעלמים בלועה של הקדמה. זו הקדמה המתגלמת בבניית ישובים חדשים והרחבת הקיימים. זו הקדמה הבולעת שטחים טבעיים למען אזורי תעשייה. זו הקדמה המותחת עוד ועוד צירי תחבורה הקוטעים ומחרכים בתי גידול טבעיים. ומה יכולים אנו, אדם אחד או משפחה אחת, לעשות כנגד מכבש הקדמה? אומנם לא הרבה, אבל אנו יכולים לסייע בצביעת המציאות הקודרת הזו בצבעים ססגוניים ובמשק עדין של כנפי פרפרים. כל אחד מאיתנו יכול להקים בחצר ביתו או במרפסת דירתו גינה תומכת פרפרים. כך נפצה במעט את הפרפרים על אובדן בתי הגידול שלהם ונזכה גם אנו ליהנות מיופיים ואורחות חייהם. המשימה של הקמת גינה תומכת פרפרים שתהווה אבן שואבת עבורם אינה מסובכת. העיקרון המנחה בהקמת הגינה הוא לשלב צמחי צוף לפרפרים, מהם ניזונים הפרפרים הבוגרים, עם צמחים פונדקאים, עליהם מטילות הנקבות לאחר שהזדווגו ומהם ניזונים זחלי הפרפרים לאחר בקיעתם מהביצים. כאן המקום לציין שבגינה כזו הזחלים בהחלט רצויים, על אף שהם נוגסים בכל פה מהצמחים, שכן למענם הקמנו את הגינה מלכתחילה. כאשר יקשה עלינו לחזות בפגיעת הזחלים בצמחים נזכור שבתוך זמן קצר הם יתגלמו ומהגלמים יגיחו פרפרים מרהיבים ויקשטו במעופם את הגינה והחצר.

עלה פיגם מצוי עם ביצים של זנב סנונית נאה

זחל של זנב סנונית נאה ניזון מפגם מצוי

זנב סנונית נאה

את הקמת הגינה, רצוי להתחיל בשתילת צמחי צוף, שכן הם אלו המספקים לפרפרים את מזונם (הצוף) ומושכים אותם אל הגינה בכל ימות השנה ובעיקר בעונות הקיץ והסתיו שבהן ישנו מחסור בצמחי צוף בטבע. מבין צמחי הצוף הרבים המושכים את הפרפרים נציין במיוחד מינים המשתייכים לסוגים הבאים: אסקליפיאס, בודוליא, לנטנה, פנטס, ורבנה ופלוקס. צמחי צוף אלו ואחרים רצוי לשתול בשמש ולא בצל בכדי שישפעו פרחים.

זוג לבניני כרוב מזדווגים על לנטנה ססגונית

כחליל אפון על בקיה אמריקאית

דנאית תפוח סדום מוצצת צוף מאסקליפיאס

נמשיך בשתילת צמחים פונדקאים בגינה, כאשר כל צמח פונדקאי הוא לרוב ספציפי עבור מין פרפר מסוים. כך נשתול **כובע נזיר** המהווה פונדקאי לפרפר **לבנין הכרוב**, **פיגם מצוי** המהווה פונדקאי לפרפר **זנב סנונית נאה** ופוליגלה ו**אחירותם החורש** המהווים פונדקאים ל**כחליל האפון**. נשתול בגינה גם את העץ **אשחר רחב עלים** המהווה פונדקאי לפרפר המרהיב **לימונית האשחר** ופירותיו העסיסיים ימשכו אל הגינה גם ציפורי שיר. על הגדר המקיפה את הגינה נמליץ לשתול את המטפס **יערה איטלקית** המהווה פונדקאי לפרפר **נימפית היערה**. פרחי היערה ימשכו לגינה גם צופיות ופירותיה ימשכו ציפורי שיר נוספות ועוד היד נטויה.

נימפית החורשף

נימפית הסרפד

סטירית היבלית

נסיים את "המתכון" להכנת גינת הפרפרים בהמלצה אחרונה והיא - לעשב את הגינה ברחמנות. כלומר נשאיר מעט חלמית היות שהיא מהווה פונדקאי לפרפר **הספרית החלמית**, נשאיר מעט יבלית, למרות הקושי המנטאלי, היות שהיא מהווה פונדקאי לשני מיני פרפרים - **סטירית היבלית** ו**סטירית הטבעת**. נשאיר מעט סרפד וכותלית היות שהם מהווים פונדקאים לפרפר יפה במיוחד - **נימפית הסרפד**. ואם גדל לו בשולי הגינה **צלף קוצני** לא נעקור אותו היות שהוא מהווה פונדקאי ללא פחות מארבעה מיני לבנינים (**ל.כרוב**, **ל.צנון**, **ל.צלף ול.משויש**).

ברמת הנדיב הוקמו לאחרונה שתי גינות תומכות פרפרים, הגינה האחת משולבת בתוך גן הזיכרון לברון רוטשילד ורעייתו בסמוך לגן הריחות ואילו הגינה השנייה מוקמה בקירבת מרכז המבקרים ולה עיצוב מעניין ומיוחד. גינה זו עוצבה בצורה של טביעת כף-רגל בכדי להדגיש מושג חדש באקולוגיה אודות טביעת כף-הרגל של האדם, מושג המבטא את מידת ניצול משאבי כדור הארץ על ידי האדם.

תצלום אוויר של גינת הפרפרים המעוצבת כטביעת כף-רגל

לאילו המעוניינים להרחיב דעת בנושא הפרפרים – יצא לאור הספר "פרפרים ברמת הנדיב" ניתן לרכוש אותו בתחנת המידע ברמת הנדיב. כמו כן מומלצים מאוד ספריהם של דובי בנימיני ויצחק אזינשטיין בהם ישנו מידע רב אודות פרפרי ישראל. בהצלחה לכולנו בהקמתן של גינות ססגוניות שיהוו אבן שואבת לפרפרים.